

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 14. april 2014. god.
Br.ref.:RK599/14

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI37/14

Podnosilac

Kosovska agencija za privatizaciju

**Zahtev za ocenu ustavnosti presude Posebne komore Vrhovnog suda
Kosova, AC-II-12-0078, od 23. januara 2014. god., i zahtev za uvođenje
privremene mere**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik
Ivan Čukalović, zamenik predsednika
Robert Carolan, sudija
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Kadri Kryeziu, sudija i
Arta Rama-Hajrizi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je Kosovska agencija za privatizaciju, Regionalna kancelarija u Peći, koju zastupa g. Gëzim Gjoshi, pravni službenik u Kosovskoj agenciji za privatizaciju (u daljem tekstu: KAP).

Osporena odluka

2. Osporena odluka je presuda Posebne komore Vrhovnog suda Kosova (u daljem tekstu: Posebna komora), AC-II-12-0078, od 23. januara 2014. god., koju je podnosilac zahteva primila 30. januara 2014. god.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar je ocena ustavnosti presude Posebne komore, AC-II-12-0078, kojom je žalba podnosioca zahteva odbijena i presuda Opštinskog suda u Klini, C. br. 185/2009, ostaje na snazi, kao i ocena zahteva za uvođenje privremene mere podnetog u zahtevu.

Pravni osnov

4. Član 113.7 u vezi sa članom 21.4 Ustava Republike Kosova (u daljem tekstu: Ustav), član 22 Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosova (u daljem tekstu: Zakon) i pravilo 56 Poslovnika o radu Ustavnog suda (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Sudom

5. Dana 3. marta 2014. god., podnosilac je podneo zahtev Ustavnom sudu (u daljem tekstu: Sud).
6. Dana 10. marta 2014. god., predsednik Suda je imenovao sudiju Altay Suroy za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, u sastavu sudija: Ivan Čukalović, Enver Hasani i Robert Carolan.
7. Dana 11. marta 2014. god., Sud je obavestio podnosioca zahteva i Vrhovni sud o registraciji zahteva.
8. Dana 25. marta 2014. god., Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i iznelo Sudu preporuku o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

9. Dana 2. oktobra 2008. god., tužioci: F. M., N. B., D. M., GJ. R., C. T., svi iz opštine Klina, podneli su tužbu Posebnoj komori protiv tuženih: 1. Poljoprivredna zadruga "Ujmiri", sa sedištem u selu Ujmir, opština Klina (u daljem tekstu: PZ "Ujmiri") i 2. KAP, tražeći nadoknadu za neisplaćene lične dohotke za rad obavljen u PZ "Ujmiri".
10. Dana 27. avgusta 2009. god., Posebna komora je donela rešenje SCC-008-0264, predmet u vezi sa ovom tužbom, uputila je Opštinskom sudu u Klini na odlučivanje.
11. Dana 15. juna 2011. god., Opštinski sud u Klini, odlučujući o tužbi tužioca prema nadležnosti delegiranoj od strane Posebne komore, doneo je presudu C. br. 185/2009, kojom je delimično usvojio kao osnovanu tužbu tužilaca: F. M.,

N. B., D. M., GJ. R., C. T., i obavezao je tužene PZ i KAP – Peć da im plati materijalnu nadoknadu ličnih dohodaka u novčanom iznosu određenom kao u izreci presude.

12. U svom obrazloženju, Opštinski sud u Klini je u svojstvu dokaza ocenio ugovore o radu tužilaca, saslušao punomoćnika KAP i s tim u vezi naglasio *“Na osnovu ovako utvrđenog činjeničnog stanja sud je zaključio da tužbu tužioca treba delimično usvojiti, jer je opravdana i na zakonu zasnovana. Sud je na osnovu izvedenih dokaza kao i čitanjem ugovora o radu kao i izjave zastupnika drugotuženog PK "Ujmiri" iz Dobre Vode, Fadila Kryeziu, došao do zaključka da su tužba i tužbeni zahtev osnovani pa ih je usvojio u celosti u smislu iznetog u prvoj tužbi”*.
13. Na ovu presudu, KAP je u svojstvu tužene, izjavila žalbu Posebnoj komori Vrhovnog suda.
14. Dana 23. januara 2014. god., odlučujući po žalbi KAP, Posebna komora je donela presudu AC-II-12-0078, kojom je odbila žalbu KAP kao neosnovanu, dok je potvrdila presudu C.br. 185/2009, Opštinskog suda u Klini od 1. juna 2011. god.
15. U obrazloženju presude, Žalbeno veće Posebne komore je pružilo odgovor na svaku tvrdnju iznetu u žalbi i između ostalog naglasilo *“Dakle, ugovori su zaključeni između poslodavca DP "Ujmiri", s jedne strane, i tužilaca s druge strane, bez obzira na to ko je bio direktor. Čak je i direktor bio zaposlen u ovom DP i ima pravo na prihode za posao koji je obavljao i koji obavlja. KAP nije bila u stanju da nijednim dokazom ospori da tužioci nisu bili zaposleni u ovom DP za period naveden od strane samih tužilaca, dok su tužioci predstavili ugovore o radu zaključene na početku svake godine”*.
16. Žalbeno veće Posebne komore je u presudi dalje obrazložio: *“Što se tiče tvrdnje KAP o zastarelosti zahteva tužilaca (3 godine), ova stra je po prvi put zastarela u žalbenom postupku, iako nije precizirano koji su zahtevi zastareli, jer je većina zahteva podneta jednu ili dve godine dana nakon prekida radnog odnosa. Dakle, KAP je obavezna da prizna pravo za isplatu prihoda ovim radnicima u skladu sa ovom presudom”*.
17. Konačno, KAP, nezadovoljna presudom Posebne komore, podnela je zahtev Ustavnom sudu.

Navodi podnosioca

18. Podnosilac zahteva tvrdi da je presudom Posebne komore došlo do:
 - i) *Povreda ustavnosti i zakonitosti utvrđena poglavljem VII, čl. 102, stav 3 Ustava Republike Kosova, kojim se propisuje da sudovi sude na osnovu ustava i zakona;*
 - ii) *Povreda člana 31. Ustava e Republike Kosova, kojim je propisano pravo na pravično i nepristrasno suđenje;*
 - iii) *Povreda člana 6. Evropske konvencije za ljudska prava (EKLJP), kojim je predviđeno pravično i nepristrasno suđenje i*

iv) Povreda opštih pravnih načela.

19. Podnosilac zahteva tvrdi, takođe, da je tokom donošenja pobijene presude pogrešno primenjeno materijalno pravo i da presuda sadrži bitne povrede odredaba parničnog postupka.
20. Podnosilac zahteva je dalje naglasila da redovni sudovi nisu primenili odgovarajući zakon prilikom donošenja odluka u vezi sa sporom.

Prihvatljivost zahteva

21. Kako bi bio u mogućnosti da reši zahtev podnosioca zahteva, Sud prvo treba da ispita da li je podnosilac zahteva ispunio uslove za prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom, Zakonom i Poslovníkom.
22. S timu vezi, Sud se poziva na Ustav, gde se propisuje:

Član 113.7

“Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.”

I, član 21.4

“Ustavom utvrđena prava i osnovne slobode važe i za pravna lica, onoliko koliko su izvodljiva”.

Sud, takođe, uzima u obzir pravilo 36 Poslovníka Suda, koje propisuje:

*“(1) Sudu je dozvoljeno da rešava zahteve:
c) samo ako zahtev nije očigledno neosnovan”.*

23. U tom smislu, Sud konstatuje da je zahtev podnosioca podnet Sudu od strane pravnog lica u roku od 4 (četiri) meseca propisanog Zakonom i nakon što su iscrpljena pravna sredstva, dakle, prikladan je za razmatranje u Ustavnom sudu.

Ocena suštinskih aspekata zahteva

24. Sud primećuje da podnosilac zahteva osporava presudu Posebne komore Vrhovnog suda, AC-II-12-0078, od 23. januara 2014. god., tvrdeći da su joj ovom presudom povređena prava garantovana Ustavom.
25. U odgovoru na tvrdnje pokrenute od strane podnosioca zahteva o ustavnim povredama, Sud konstatuje:

Što se tiče člana 102.3 Ustava

26. Član 102, stav 3, Ustava propisuje:

“Sudovi sude na osnovu Ustava i zakona”.

27. Podnosilac zahteva tvrdi da je do povrede ove ustavne odredbe došlo, jer redovni sudovi nisu primenili odgovarajuću zakonsku odredbu kada su doneli odluku i da, prema podnosiocu zahteva, *“nisu sudili prema zakonu”*.
28. Na osnovu činjenica iznetih u zahtevu, Sud nije utvrdio da je došlo do povrede navedene ustavne odredbe, jer su u stvari i Opštinski sud u Klini i Posebna komora sudili predmet na osnovu zakona. Činjenica da li se pravilno ili pogrešno primenilo materijalno pravo predstavlja pitanje zakona i samo po sebi ne predstavlja osnov za ustavnu povredu.

Što se tiče člana 31 Ustava i člana 6 EKLJP

29. Podnosilac zahteva nije jasno naglasila u zahtevu kako je povređen član 31 Ustava i član 6 EKLJP, ali je u delu zahteva pod nazivom- B. Bitna povreda odredaba parničnog postupka u tački 12, naglasila: *“Navedena presuda sadrži povrede odredaba zakona i Ustava, a njome su prekršeni i međunarodni standardi o pravičnom, nezavisnom i nepristrasnom suđenju kao i u potpunoj suprotnosti sa članom 31.2 Ustava Republike Kosova kao i članom 6. Evropske konvencije za ljudska prava (u nastavku EKZLJP)”*.
30. Ovom prilikom, Sud podseća da Ustav Kosova i EKLJP u odredbama osporenim od strane podnosioca zahteva određuju:

Član 31 Ustava [Pravo na Pravično i Nepristrasno Suđenje]

„1. Svakom se garantuje jednaka zaštita prava pred sudom, ostalim državnim organima i nosiocima javnih.

2. Svako ima pravo na javno, nepristrasno i pravično razmatranje odluka o pravima i obavezama ili za bilo koje krivično gonjenje koje je pokrenuto protiv njega/nje, u razumnom roku, od strane nezavisnog i nepristrasnog, zakonom ustanovljenog, suda.

[...]“

Član 6.1 EKLJP

Pravo na pravično suđenje

„1. Svako, tokom odlučivanja o njegovim građanskim pravima i obavezama ili o krivičnoj optužbi protiv njega, ima pravo na pravičnu i javnu raspravu u razumnom roku pred nezavisnim i nepristrasnim sudom, obrazovanim na osnovu zakona. Presuda se izriče javno, ali se štampa i javnost mogu isključiti s celog ili s dela suđenja u interesu morala, javnog reda ili nacionalne bezbednosti u demokratskom društvu, kada to zahtevaju interesi maloletnika ili zaštita privatnog života stranaka, ili u meri koja je, po mišljenju suda, nužno potrebna u posebnim okolnostima kada bi javnost mogla da naškodi interesima pravde.

[...]“

31. U vezi sa gore navedenim, Ustavni sud naglašava da jednostavan opis odredaba Ustava i EKLJP i konstatacija da su one povređene, a da pritom nisu izneti dokazi u pogledu povreda, ne nadoveći okolnosti, postupke javnih organa koji su u suprotnosti sa pravičnim i nepristrasnim suđenjem, ne predstavlja dovoljan osnov da bi se Ustavni sud uverio da je došlo od povrede Ustava ili EKLJP u vezi sa pravičnim i nepristrasnim suđenjem.
32. U tom smislu, Ustavni sud podseća da je ESLJP, preko svoje razvijene sudske prakse, a u vezi sa članom 6 EKLJP, propisao nekoliko osnovnih elemenata koje sadrži član 6 Konvencije vezano sa redovnim postupkom, među kojima se nalaze:
- pravo na pristup (access) Sudu;
 - pravo na jednakost u procesu (jednakost oružja) (*equality of arms*);
 - pravo na javnu raspravu;
 - pravo na javno objavljivanje odluke;
 - pravo na zakonom ustanovljenim sudom;
 - pravo na nezavisnost i nepristrasnost tokom suđenja;
 - pravo na suđenje u razumnom roku;
 - pravo na efikasno izvršavanje oduke;
33. Razmatrajući zahtev podnosioca i činjenice iznete zahtevom, Sud nije utvrdio da su neke od gore naglašanih garancija povređene, čak štaviše, kada se iz odluka redovnih sudova može jasno videti da je svaka garancija zasebno i sve zajedno su u celosti ispunjene.
34. Sud dalje smatra da nije sud za utvrđivanje činjenica, ne sudi kao sud četvrtog stepena i nije jednostavno višestepeni sud. Sud, u principu, ne utvrđuje činjenicu da li su redovni sudovi konstatovali činjenično stanje na pravilan i potpun način, ili da li su, kao u ovom slučaju, ugovori o radu zaposlenih bili važeći ili ne, jer je to nadležnost redovnog suda. Sudu su ključna pitanja o postojanju povreda, od kojeg zavisi ocena eventualnih povreda ustavnih prava, a ne očigledno zakonska pitanja koja je podnosilac zahteva uglavnom iznela u zahtevu (vidi, *mutatis mutandis*, i.a., Akdivar protiv Turske, 16. septembar 1996. god., R.J.D, 1996-IV, stav 65).
35. Na osnovu gore navedenog, treba podsetiti da je jedno od osnovnih načela ustavnog suđenja, načelo supsidijarnosti. U posebnom kontekstu Ustavnog suda, znači da dužnost da osigura poštovanje prava propisanih Ustavom pripada, pre svega, domaćim pravosudnim organima, a ne direktno i neposredno Ustavnom sudu (Vidi Scordino protiv Italije, br. 1, [VK], § 140), dakle, u tom smislu, Sud primećuje da je na pitanje upućeno od strane podnosioca zahteva, efikasan odgovor pružio i Vrhovni sud, opravdavajući argumentima donetu odluku.
36. Sud podseća da jednostavna činjenica da podnosilac zahteva nije zadovoljna ishodom slučaja, ne može da joj posluži kao pravo da pokrene argumentovan zahtev o povredi odredaba Ustava (vidi, *mutatis mutandis*, presuda ESLJP, zahtev br. 5503/02, Mezotur-Tiszazugi Tarsulat protiv Mađarske, ili rešenje Ustavnog suda, slučaj KI128/12, od 12. jula 2013. god., podnosioca zahteva

Shaban Hoxha, u zahtevu za ocenu ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosova, Rev. br. 316/2011).

37. Pod ovim okolnostima, Sud smatra da činjenice iznete od strane podnosioca zahteva ni na jedan način ne opravdavaju tvrdnju o povredi nekog ustavnog prava; dakle, ne može da utvrdi da je zahtev osnovan, i u skladu sa pravilom 36, stav 2, tačka b, utvrdio je da zahtev treba da se proglaši kao očigledno neosnovan.

Zahtev za privremenu meru

38. Uzimajući u obzir činjenicu da se zahtev u celini proglašava neprihvatljivim kao očigledno neosnovan, Sud ne nalazi nijednu osnov za uvođenje privremene mere koju je tražio podnosilac zahteva i, kao takva se odbija.

IZ TIH RAZLOGA

U skladu sa članom 113.7 Ustava, članom 20 Zakona o Ustavnom sudu i pravilom 56 Poslovnika, Ustavni sud, dana 25. marta 2014. god., jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA ODBIJE zahtev za privremenu meru;
- III. DA DOSTAVI odluku stranama i objavi u Službenom listu u skladu sa članom 20. 4 Zakona;
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Altay Suroy

Predsednik Ustavnog suda

Prof. dr Enver Hasani